

“Республикада ўтказилган “Қутуришга қарши курашиш ойлиги” тадбири давомида амалга оширилаётган ишлар” мавзусида матбуот анжумани учун

ПРЕСС РЕЛИЗ

Республика миллий матбуот марказида Давлат ветеринария қўмитасининг «Қутуриш касаллигининг келиб чиқишини олдини олиш борасида амалга оширилаётган ишлар» мавзусида матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда Давлат ветеринария қўмитаси масъул ходимлари, ветеринария мутахассислари, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ходимлари, ИИБ карантин хизмати ва ОАВ вакиллари иштирок этишди. Анжуманни Давлат ветеринария қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Шуҳрат Джаббаров кириш сўзи билан очиб бераркан, ҳозирги кунда ветеринария мутахассислари томонидан ҳайвонларда учрайдиган касалликларга қарши курашиш чора-тадбирлари мунтазам олиб борилаётганлиги хусусида сўз юритди. Айниқса, ҳайвонларда қутуриш касаллигининг олдини олиш бўйича кескин чоралар кўрилаётганлигини алоҳида эътироф этди.

Мазкур матбуот анжуманида Фавқулодда вазиятлар вазирлиги мутахассиси Абдусами Аҳмедовнинг жойларда Давлат ветеринария хизмати ходимлари билан ҳамкорликда олиб борилаётган кенг қамровли тадбирлар, аҳоли ўртасида касалликдан ҳимояланиш бўйича кўрилаётган чоралар, тарғибот ва ташвиқот ишлари тўғрисидаги маърузалари тингланди. Шунингдек, ветеринария фанлари доктори Муборак Маматова тадбирда чиқиш қиларкан, ветеринария олимлари томонидан қутуриш касаллиги келиб чиқишининг олдини олиш бўйича махсус эмламалар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ишлари бошлаб юборилганлигини қайд этиб ўтди.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Давлат ветеринария қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 июндаги “Давлат ветеринария хизмати бошқаруви тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5067-сонли Фармони ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 июндаги “Ўзбекистон Республикаси Давлат ветеринария қўмитаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3026-сонли қарорига асосан ташкил этилган.

Тизимда жами 346 та шундан, 1 та Қорақалпоғистон Республикаси ветеринария қўмитаси, 13 та вилоят ва Тошкент шаҳар ветеринария бошқармалари, 4 та республика ташкилоти, 328 та ҳудудий давлат ветеринария органлари ва муассасалар мавжуд бўлиб, уларда 8 минг нафардан ортиқ ходимлар фаолият олиб боради.

Бугунги кунда ҳайвонлар соғлиғини ҳимоя қилиш, уларда учрайдиган турли хил касалликларнинг олдини олиш бўйича бир қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Давлат ветеринария хизмати мутахассислари томонидан аҳоли ўртасида ҳайвонлар касалликларига қарши кураш, хусусан, қутуриш касаллигининг олдини олиш бўйича тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда.

Қутуриш касаллиги - ўткир кечувчи, ўта хавфли зооантропоноз юқумли касаллик бўлиб, охири ўлим билан тугайди. Бугунги кунда ушбу касалликнинг давоси ишлаб чиқилмаган. Қутуриш касаллигининг манбаи, асосан кемирувчилар, дайди ва қаровсиз итлар, мушуклар ҳамда ёввойи ҳайвонлар ҳисобланади.

Халқаро ташкилотларнинг берган маълумотларига кўра дунё бўйича ҳар йили 60 мингдан ортиқ одам вафот этади ва 1 миллионга яқин ҳайвонлар қутуриш касаллигига чалинади.

Касалликнинг 95%и қаровсиз дайди итлар томонидан етказилган жароҳат туфайли келиб чиқади ва шунинг 80%и қишлоқ жойлардаги аҳолига ҳисобига тўғри келади. Энг ачинарлиси жароҳат олганларнинг 60-65%и 14 ёшгача бўлган ёш болалардир.

Касаллик келиб чиқишининг олдини олиш мақсадида Давлат ветеринария хизмати томонидан ҳар йил ўртача 3 млнга яқин рўйхатга олинган итлар қутуришга қарши эмланади. Шунингдек, ҳудудий ҳокимликларнинг қарор ва фармойишларига асосан тегишли ветеринария, тиббиёт, ички ишлар, ободонлаштириш бошқармалари ва маҳалла йиғинлари раислари ҳамкорлигида жойларда “Қутуриш касаллигига қарши кураш” ойликлар ўтказилиб турилади.

Бу йил ҳам ана шундай тадбир ўтказилиб, ўтган икки ой мобайнида 1 млн бошга яқин итлар эмланди, қаровсиз ҳайвонлар ит тутиш бригадалари томонидан тутилди, янги рўйхатга олинган итларга эса махсус гувоҳномлар берилди. Ит сақлаш қоидаларини бузган шахсларга жарималар солинди.

Қаровсиз ҳайвонлар ва улар томонидан келиб чиқадиган қутуриш ва бошқа касалликларни келиб чиқишини олдини олиш бўйича хорижий давлат тажрибалари ҳам ўрганилганда, уларда қаровсиз ҳайвонлар (ит, мушук) учун бошпана (приют)лар ташкил этилган ва ҳар бир сақлаган ити учун мажбурий солиқ тўловлари мавжуд. Масалан, Беларусияда 1,5-9 еврогача, Греция ва Бельгияда 50 еврогача, Испания, Болгария, Италия, Чехия, Литва, Эстония, Швеция ва бошқа давлатларда 10-66 еврогача солиқ белгиланган.

Бунинг натижасида ҳозирги кунда Бельгия, Дания, Финляндия, Германия, Нидерландия, Норвегия, Швеция, Швейцариялар қаровсиз ҳайвонлар мавжуд эмас ҳудуд ҳисобланади.

Шундан келиб чиқиб, республикамизнинг ҳар бир ҳудудида қаровсиз ҳайвонлар учун бошпана ташкил этиш ва ҳар бир боқилаётган ит учун мажбурий солиқ тўловини жорий этиш бўйича ҳам ишлар олиб борилмоқда.

Ёввойи ҳайвонлар орасида қутуриш касаллиги келиб чиқишининг олдини олиш мақсадида Ветеринария илмий-тадқиқот институти олимлари томонидан яратилган (оғиз орқали бериладиган) махсус эмламаларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш бўйича ишлар бошлаб юборилган.

Шунингдек, касаллик келиб чиқишининг олдини олишда Халқаро ҳайвонлар соғлигини ҳимоя қилиш ташкилотининг 2030 йилгача бутун дунёда қутуриш касаллигини батамом тугатишга қаратилган “Йўл харитаси” бўйича ишлар ташкил этилмоқда.